

Slik jobber vi med dyrevelferd

Som en av Norges største kjøttprodusenter jobber vi med dyrevelferd langs hele verdikjeden.

Matproduserende husdyr er viktig i norsk landbruk og en vesentlig del av norsk matforsyning. Det er avgjørende for tilliten til norsk mat at alle som jobber med dyr følger opp at dyra blir godt ivaretatt. Ingen er tjent med dårlig dyrevelferd, hverken dyra, bonden eller industrien.

Som en av Norges største kjøttprodusenter jobber vi med dyrevelferd langs hele verdikjeden.

Matproduserende husdyr er viktig i norsk landbruk og en vesentlig del av norsk matforsyning. Det er avgjørende for tillitten til norsk mat at alle som jobber med dyr følger opp at dyra blir godt ivaretatt.

Gilde sin dyrevelferdsoppfølging bygger på regler og prosedyrer som stiller krav til oppfølging på alle ledd i hele verdikjeden. Gilde med Nortura har egne veterinærer og rådgivere har spisskompetanse på de ulike dyreslagene, og er sentrale i vårt arbeid med dyrevelferd.

Ingen er tjent med dårlig dyrevelferd, hverken dyra, bonden eller industrien.

Gilde med Nortura har over tid jobbet målrettet for å etablere gode systemer for å sikre god dyrevelferd, slik at vi fanger opp forhold som kan tyde på at dyrevelferden ikke blir ivaretatt.

Vi er en aktiv pådriver og initiativtaker på bransjenivå for å utvikle kunnskapen om dyrevelferd – og deltar i flere forskningsprosjekter som har som mål å styrke dyrevelferden. Å beskytte dyrene fra negative faktorer – som sykdom, skader og smerte – er en selvsagt og viktig del av arbeidet med dyrevelferd. I tillegg legger vi stadig mer vekt på også å skape positive opplevelser hos produksjonsdyrene. Gilde arbeider med en nullvisjon for dårlig dyrevelferd.

Våre mål:

- Nullvisjon knyttet til dårlig dyrevelferd i hele vår verdikjede
- 90% av våre anlegg skal ha oppnådd karakteren A i Etisk Regnskap innen 2025, og 100% innen 2030
- Alle våre produsenter skal være en del av det bransjeetablerte dyrevelferdsprogrammet innen 2027
- Pådriver for å etablere en offentlig nasjonal produktmerking for dyrevelferd
- Utvikle dyrevelferden utover minstekravene gjennom forskningsprosjekter og annen kunnskapsutvikling

Hvilke krav har vi til dyrevelferdsarbeidet?

Alle som jobber med dyr må følge et regelverk som stiller konkrete krav til hvordan dyra skal ha det. Dette stiller blant annet krav til hvordan fjøs skal utformes og hvordan dyra skal stelles og håndteres.

Bonden er ansvarlig for å sikre at regelverkskravene på gården blir fulgt opp. Dyrevelferdsprogrammet er viktig for å dokumentere dette. Dersom ikke bonden leverer på kravene i dyrevelferdsprogrammet får ikke bonden levere til Gilde sin varestrøm.

Gilde stiller krav til at bonden følger opp og dokumenterer dyrevelferd gjennom standarden Kvalitetssystem i landbruket (KSL), i tillegg til egne dyrevelferdsprogrammer.

- *Kvalitetssystem i landbruket (KSL)* er en standard og et verktøy for internkontroll som tar utgangspunkt i krav i offentlig regelverk. KSL er anerkjent av Mattilsynet som en nasjonal bransjestandard. Bonden har krav om å gjøre egenrevisjon årlig og i tillegg kan produksjonen underlegges fysiske revisjoner.
- *Egne dyrevelferdsprogrammer*, som er etablert for alle svine- og storfeprodusenter, og blir etablert for alle saueprodusenter fra slutten av 2023. Programmene skal være et rammeverk for å jobbe systematisk med dokumentasjon og forbedring av dyrevelferden i husdyrbesetninger. Programmene krever jevnlig veterinærgjennomganger og at avvik skal følges opp. For Gilde er disse programmene viktige verktøy for at bonden skal kunne jobbe med å utvikle dyrevelferden i egen produksjon.

Gilde med Nortura har etablert egne rutiner for å fange opp avvik på dyrevelferd. Rutinene baserer seg på data og informasjon fra verdikjeden, og dersom det fanges opp avvik eller manglende oppfølging av dyrevelferd, blir dette fulgt opp.

Egne rådgivere og veterinærer som gir råd og veiledning til bonden

Vi har rådgivere og veterinærer som gir råd og veiledning til hvordan bonden kan utvikle og forbedre drift og dyrevelferd. Frivillig rådgiving er et tilbud som går ut til alle produsenter til Nortura. Tilbudet er gratis og kan i tillegg til råd om dyrevelferd, også bestå av råd om produksjon og dyrehelse.

Dyrene våre er blant de friskeste i verden

Dyktige bønder, et strengt regelverk og kontinuerlig arbeid med forebygging, overvåking og kontroll av smittsomme dyresykdommer bidrar til at dyrene våre er blant de friskeste i verden.

Friske dyr trenger ikke antibiotika, og Norge er det landet i Europa som bruker minst antibiotika til husdyr. Forsvarlig og restriktiv bruk av antibiotika er viktig for å unngå utvikling av antibiotikaresistens. Les mer om lavt antibiotikabruk her (xxx ny artikkel Gilde.)

Hvordan jobber vi med å utvikle dyrevelferden?

Selv om utgangspunktet for dyrevelferden hos norske husdyr er regelverkskravene, er det viktig for Gilde å utvikle dyrevelferden. Vi har løpende forsknings- eller utviklingsprosjekter knyttet til tema som berører dyrevelferd. Eksempler på slike pågående eller nylige gjennomførte prosjekter er:

- Griseløftet. Et forskningsprosjekt der Gilde/Nortura i samarbeid med blant annet NMBU jobber med å skaffe kunnskap og utvikle verktøy som fremmer velferden til slaktegrisen. Prosjektet pågår ut 2023.
- Boars4all. Målet med prosjektet er å finne løsninger som gjør det mulig med hanngrisproduksjon uten utfordringene med rånesmak. Dersom dette lykkes, vil man kunne gå bort fra kastrering av hanngris. Forskningsprosjektet vil pågå til 2024.

[Les mer om Gilde og Nortura sitt arbeid på Dyrevelferd her.](#)

Våre andre fokusområder innenfor bærekraft

[Dyrevelferd](#)

[Landingside](#)

[Helse](#)

[Artikkel](#)

Miljø - klima og natur

Artikkel

Prosjekt griseløftet

Artikkel